

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

2010/0370(COD)

13.7.2011

POZMEŇUJÚCE A DOPLŇUJÚCE NÁVRHY 42 - 61

Návrh správy
Georgios Papastamkos
(PE467.027v01-00)

k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovujú osobitné opatrenia v oblasti poľnohospodárstva v prospech menších ostrovov v Egejskom mori

Návrh nariadenia
(KOM(2010)0767 – C7-0003/2011 – 2010/0370(COD))

AM\873362SK.doc

PE469.817v01-00

SK

Zjednotení v rozmanitosti

SK

AM_Com_LegReport

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 42
Rolandas Paksas

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 4

Text predložený Komisiou

(4) S cieľom riadneho uskutočňovania cieľov režimu v prospech menších ostrovov v Egejskom mori musí program podpory zahŕňať opatrenia, ktorými sa zaručí zásobovanie poľnohospodárskymi výrobkami a zachovanie a rozvoj miestnej poľnohospodárskej výroby. Mala by sa zosúladiť úroveň plánovania programov a systematizovať partnerský prístup medzi Komisiou a členským štátom.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(4) S cieľom riadneho uskutočňovania cieľov režimu v prospech menších ostrovov v Egejskom mori musí program podpory zahŕňať opatrenia, ktorými sa zaručí zásobovanie poľnohospodárskymi výrobkami a zachovanie a rozvoj miestnej poľnohospodárskej výroby. Mala by sa zosúladiť úroveň plánovania programov a systematizovať partnerský prístup medzi Komisiou a členským štátom. **Komisia musí prispieť k navrhnutiu programov pomoci prostredníctvom výmeny osvedčených postupov a vytvorením harmonizovaného rámca ukazovateľov na monitorovanie vykonávania programov.**

Or. It

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 43
Juozas Imbrasas

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 7

Text predložený Komisiou

(7) Problémy menších ostrovov v Egejskom mori zdôrazňuje ich malá rozloha. Aby sa zaručila efektívnosť plánovaných opatrení, mali by sa tieto opatrenia uplatňovať len na malé ostrovy.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(7) Problémy menších ostrovov v Egejskom mori zdôrazňuje ich malá rozloha. Aby sa zaručila efektívnosť plánovaných opatrení, mali by sa tieto opatrenia uplatňovať len na malé ostrovy **so štatútom najvzdialenejších regiónov.**

Or. It

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 44
Rolandas Paksas

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 8

Text predložený Komisiou

(8) V záujme dosiahnutia cieľa znížiť ceny na menších ostrovoch v Egejskom mori a zmierniť ďalšie náklady súvisiace s ich odľahlosťou a ostrovným charakterom pri súčasnom zachovaní konkurencieschopnosti výrobkov Únie by sa mala na dodávky výrobkov z Únie na menšie ostrovy v Egejskom mori poskytovať pomoc. Táto pomoc by mala zohľadňovať dodatočné náklady na dopravu na menšie ostrovy v Egejskom mori a v prípade, že ide o poľnohospodárske vstupy a výrobky určené na spracovanie, dodatočné náklady súvisiace s ostrovným charakterom a malou rozlohou.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(8) V záujme dosiahnutia cieľa znížiť ceny na menších ostrovoch v Egejskom mori a zmierniť ďalšie náklady súvisiace s ich odľahlosťou a ostrovným charakterom pri súčasnom zachovaní konkurencieschopnosti výrobkov Únie by sa mala na dodávky výrobkov z Únie na menšie ostrovy v Egejskom mori poskytovať pomoc. Táto pomoc by mala zohľadňovať dodatočné náklady na dopravu na menšie ostrovy v Egejskom mori, ***ceny za vývoz do tretích krajín*** a v prípade, že ide o poľnohospodárske vstupy a výrobky určené na spracovanie, dodatočné náklady súvisiace s ostrovným charakterom a malou rozlohou.

Or. lt

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 45
Marit Paulsen, Britta Reimers

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 9

Text predložený Komisiou

(9) S cieľom zabrániť špekuláciám, ktoré by poškodili konečných používateľov na menších ostrovoch v Egejskom mori, by sa malo spresniť, že osobitný režim zásobovania sa môže uplatňovať len na zdravé výrobky náležitej a obchodovateľnej kvality.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

vypúšťa sa

Or. en

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 46
Giovanni La Via

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 14

Text predložený Komisiou

(14) Politika Únie v prospech miestnej výroby na menších ostrovoch v Egejskom mori, ustanovená nariadením (ES) č. 1405/2006, sa týkala množstva výrobkov a opatrení na podporu ich výroby, uvedenia na trh alebo spracovania. Tieto opatrenia preukázali svoju účinnosť a zabezpečilo sa nimi pokračovanie a rozvoj poľnohospodárskych činností. Únia by mala naďalej podporovať túto výrobu, ktorá je základným prvkom environmentálnej, sociálnej a hospodárskej rovnováhy menších ostrovov v Egejskom mori. Zo skúsenosti vyplynulo, že tak ako v prípade politiky rozvoja vidieka, posilnené partnerstvo s miestnymi orgánmi môže umožniť cielenejšie uchopenie špecifickej problematiky daných ostrovov. Malo by sa teda pokračovať v podporovaní miestnej výroby prostredníctvom programu podpory, ustanoveného prvý raz v nariadení (ES) č. 1405/2006.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(14) Politika Únie v prospech miestnej výroby na menších ostrovoch v Egejskom mori, ustanovená nariadením (ES) č. 1405/2006, sa týkala množstva výrobkov a opatrení na podporu ich výroby, uvedenia na trh alebo spracovania. Tieto opatrenia preukázali svoju účinnosť a zabezpečilo sa nimi pokračovanie a rozvoj poľnohospodárskych činností. Únia by mala naďalej podporovať túto výrobu, ktorá je základným prvkom environmentálnej, sociálnej a hospodárskej rovnováhy menších ostrovov v Egejskom mori. Zo skúsenosti vyplynulo, že tak ako v prípade politiky rozvoja vidieka, posilnené partnerstvo s miestnymi orgánmi môže umožniť cielenejšie uchopenie špecifickej problematiky daných ostrovov. Malo by sa teda pokračovať v podporovaní miestnej výroby prostredníctvom programu podpory, ustanoveného prvý raz v nariadení (ES) č. 1405/2006, **ktorý je účinným modelom zavádzania osobitných režimov pomoci pre menšie ostrovy Sicílie, na ktorých sú ekologické a spoločensko-hospodárske podmienky podobné, ako na menších ostrovoch v Egejskom mori.**

Or. it

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 47
Georgios Papastamkos

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 15a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(15a) Základné zásady programu podpory by sa mali určiť tak, aby sa vytvoril osobitný režim pre dopravu nespracovaných a spracovaných poľnohospodárskych výrobkov z ostrovov.

Or. el

Odôvodnenie

Mala by sa poskytovať podpora pre dopravu nespracovaných a spracovaných poľnohospodárskych výrobkov z menších ostrovov v Egejskom mori, ktoré trpia dvojitou konkurenčnou nevýhodou z dôvodu vyšších cien surovín i následnej dopravy. Odporúčanie sa riadi argumentáciou zdôvodňujúcou ustanovenia nariadenia, ktorých cieľom je kompenzovať konkurenčnú nevýhodu vyšších nákladov dodávok surovín na ostrovy.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 48
Spyros Danellis

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 16

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(16) Program podpory **môže na účely vykonávania obsahovať aj opatrenia na financovanie štúdií, ukázkových projektov, vzdelávania a technickej pomoci.**

(16) **Aby sa mohol program podpory vykonávať, musí byť v budúcnosti prípustné spojiť dotácie s výrobou.**

Or. el

Odôvodnenie

Aby sa zaručilo čo najúčinnšie využívanie programu a vzhľadom na obmedzenú výšku dostupného verejného financovania je nevyhnutné spojiť dotácie s výrobou. Na spolufinancovanie štúdií, demonštračných projektov, odbornej prípravy a technickej pomoci sú k dispozícii aj iné programy.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 49
Spyros Danellis

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 17

Text predložený Komisiou

(17) Poľnohospodárskych výrobcov na menších ostrovoch v Egejskom mori treba podporiť, aby dodávali kvalitné výrobky, a pri uvádzaní takýchto výrobkov na trh by sa mala poskytovať pomoc.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(17) Poľnohospodárskych výrobcov na menších ostrovoch v Egejskom mori treba podporiť, aby dodávali kvalitné výrobky **a v čo najväčšej miere prítom využívali miestny genetický a šľachtiteľský materiál**, a pri uvádzaní takýchto výrobkov na trh by sa mala poskytovať pomoc, **najmä na miestnej úrovni, s využitím príležitostí ponúkaných rozvojom ostatných odvetví, napríklad cestovného ruchu.**

Or. el

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 50
Marit Paulsen

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 17a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(17a) Dôraz by sa mal klásť na ochranu kultúrneho dedičstva, ktoré spočíva vo fyzických a tradičných charakteristikách metód poľnohospodárskej výroby.

Or. en

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 51
Georgios Papastamkos

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 18

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(18) Zo stálej politiky Komisie nepovoľovať štátnu prevádzkovú štátnu pomoc v oblasti výroby, spracovania **a**

(18) Možno udeliť výnimku zo stálej politiky Komisie nepovoľovať štátnu prevádzkovú pomoc výrobe, spracovaniu,

uvádzania poľnohospodárskych výrobkov uvedených v prílohe I k zmluve na trh možno udeliť výnimku s cieľom zmierniť špecifické obmedzenia poľnohospodárskej výroby na menších ostrovoch v Egejskom mori, ktoré súvisia s ich izolovanosťou, odľahlosťou, ostrovným charakterom, malou rozlohou, hornatým povrchom, podnebím a ich hospodárskou závislosťou od malého množstva výrobkov.

uvádzaniu poľnohospodárskych výrobkov uvedených v prílohe I k zmluve na trh **a ich doprave** s cieľom zmierniť špecifické obmedzenia poľnohospodárskej výroby na menších ostrovoch v Egejskom mori, ktoré sú dôsledkom ich odľahlosti, ostrovného charakteru, vzdialenej polohy, malej rozlohy, členitosti územia, podnebia a ich hospodárskej závislosti od malého počtu výrobkov.

Or. el

Odôvodnenie

Mala by sa poskytovať podpora pre dopravu nespracovaných a spracovaných poľnohospodárskych výrobkov z menších ostrovov v Egejskom mori, ktoré trpia dvojitou konkurenčnou nevýhodou z dôvodu vyšších cien surovín i následnej dopravy. Odporúčanie sa riadi argumentáciou zdôvodňujúcou ustanovenia nariadenia, ktorých cieľom je kompenzovať konkurenčnú nevýhodu vyšších nákladov dodávok surovín na ostrovy.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 52 Marit Paulsen, Britta Reimers

Návrh nariadenia Odôvodnenie 18

Text predložený Komisiou

(18) Zo stálej politiky Komisie nepovoľovať štátnu prevádzkovú štátnu pomoc v oblasti výroby, spracovania a uvádzania poľnohospodárskych výrobkov uvedených v prílohe I k zmluve na trh možno udeliť výnimku s cieľom zmierniť špecifické obmedzenia poľnohospodárskej výroby na menších ostrovoch v Egejskom mori, ktoré súvisia s ich izolovanosťou, odľahlosťou, ostrovným charakterom, malou rozlohou, hornatým povrchom, podnebím **a** ich hospodárskou závislosťou od malého množstva výrobkov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(18) Možno udeliť výnimku zo stálej politiky Komisie nepovoľovať štátnu prevádzkovú pomoc výrobe, spracovaniu a uvádzaniu poľnohospodárskych výrobkov uvedených v prílohe I k zmluve na trh s cieľom zmierniť špecifické obmedzenia poľnohospodárskej výroby na menších ostrovoch v Egejskom mori, ktoré sú dôsledkom ich odľahlosti, ostrovného charakteru, vzdialenej polohy, malej rozlohy, členitosti územia, podnebia, ich hospodárskej závislosti od malého počtu výrobkov **a ich vzdialenosti od trhov**.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 53 Spyros Danellis

Návrh nariadenia Odôvodnenie 20

Text predložený Komisiou

(20) Od roku 2007 sa zvýšila potreba základných výrobkov na menších ostrovoch v Egejskom mori z dôvodu nárastu počtu dobytku a demografického tlaku. Časť rozpočtu, ktorú môže Grécko použiť na osobitný režim zásobovania menších ostrovov v Egejskom mori, by sa teda mala zvýšiť.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(20) Od roku 2007 sa zvýšila potreba základných výrobkov na menších ostrovoch v Egejskom mori z dôvodu nárastu počtu dobytku, ***opúšťa***nia prvovýroby v dôsledku nadmerných výrobných nákladov a turistov a demografického tlaku. Časť rozpočtu, ktorú môže Grécko použiť na osobitný režim zásobovania menších ostrovov v Egejskom mori, by sa teda mala zvýšiť. ***Zvýšenie by však nemalo byť na úkor rozpočtu na posilnenie miestnej poľnohospodárskej výroby, ale malo by sa spájať so zvýšením sumy vyčlenenej na podporu tejto výroby.***

Or. el

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 54 Juozas Imbrasas

Návrh nariadenia Odôvodnenie 20

Text predložený Komisiou

(20) Od roku 2007 sa zvýšila potreba základných výrobkov na menších ostrovoch v Egejskom mori z dôvodu nárastu počtu dobytku a demografického tlaku. Časť rozpočtu, ktorú môže Grécko použiť na osobitný režim zásobovania menších ostrovov v Egejskom mori, by sa teda mala zvýšiť.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(20) Od roku 2007 sa zvýšila potreba základných výrobkov na menších ostrovoch v Egejskom mori z dôvodu nárastu počtu dobytku a demografického tlaku. Časť rozpočtu, ktorú môže Grécko použiť na osobitný režim zásobovania menších ostrovov v Egejskom mori, by sa teda mala ***zodpovedajúcim spôsobom***

zvýšiť.

Or. It

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 55
Spyros Danellis

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 21a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(21a) Komisia musí Európskemu parlamentu a Rade najneskôr do 31. decembra 2016 predložiť všeobecnú správu o dôsledkoch opatrení prijatých na vykonávanie tohto nariadenia, ktorú budú v prípade potreby dopĺňať vhodné odporúčania. Komisia musí patrične preskúmať tieto odporúčania, aby sa zaručilo, že budú obsahovať integrovaný program udržateľného rozvoja berúci do úvahy kultúrne dedičstvo a ekologický význam menších ostrovov v Egejskom mori a otázky a problémy, ktoré konkrétne spôsobuje ich osobitná zemepisná poloha a prostredie, ako aj zvýšenie nelegálnej migrácie.

Or. el

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 56
Marit Paulsen, Britta Reimers

Návrh nariadenia
Článok 1 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

1. V tomto nariadení sa ustanovujú osobitné opatrenia v oblasti poľnohospodárstva na zmiernenie ťažkostí spôsobených izolovanosťou, odľahlosťou, ostrovným charakterom a malou rozlohou menších ostrovov v Egejskom mori, ďalej

1. V tomto nariadení sa ustanovujú osobitné opatrenia v oblasti poľnohospodárstva na zmiernenie ťažkostí spôsobených izolovanosťou, odľahlosťou, ostrovným charakterom, **vzdialenosťou od trhov** a malou rozlohou menších ostrovov

len „menšie ostrovy“.

v Egejskom mori, ďalej len „menšie ostrovy“.

Or. en

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 57 **Georgios Papastamkos**

Návrh nariadenia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno b

Text predložený Komisiou

b) zachovať a rozvíjať poľnohospodársku činnosť menších ostrovov, vrátane výroby, spracovania **a** uvádzania miestnych výrobkov na trh.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

b) zachovať a rozvíjať poľnohospodársku činnosť menších ostrovov, vrátane výroby, spracovania, uvádzania miestnych **nespracovaných a spracovaných** výrobkov na trh **a ich dopravy**.

Or. el

Odôvodnenie

Mala by sa poskytovať podpora pre dopravu nespracovaných a spracovaných poľnohospodárskych výrobkov z menších ostrovov v Egejskom mori, ktoré trpia dvojitou konkurenčnou nevýhodou z dôvodu vyšších cien surovín i následnej dopravy. Odporúčanie sa riadi argumentáciou zdôvodňujúcou ustanovenia nariadenia, ktorých cieľom je kompenzovať konkurenčnú nevýhodu vyšších nákladov dodávok surovín na ostrovy.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 58 **Georgios Papastamkos**

Návrh nariadenia

Článok 15 – odsek 4 – pododsek 1

Text predložený Komisiou

4. Program môže zahŕňať opatrenia na podporu výroby, spracovania **alebo** uvádzania poľnohospodárskych výrobkov menších ostrovov *na trh*.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

4. Program môže zahŕňať opatrenia na podporu výroby, spracovania, uvádzania poľnohospodárskych **nespracovaných a spracovaných** výrobkov *na trh* menších ostrovov **a na ich dopravu**.

Or. el

Odôvodnenie

Mala by sa poskytovať podpora pre dopravu nespracovaných a spracovaných poľnohospodárskych výrobkov z menších ostrovov v Egejskom mori, ktoré trpia dvojitou konkurenčnou nevýhodou z dôvodu vyšších cien surovín i následnej dopravy. Odporúčanie sa riadi argumentáciou zdôvodňujúcou ustanovenia nariadenia, ktorých cieľom je kompenzovať konkurenčnú nevýhodu vyšších nákladov dodávok surovín na ostrovy.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 59 **Georgios Papastamkos**

Návrh nariadenia **Článok 15 – odsek 4 – pododsek 3**

Text predložený Komisiou

S cieľom podporiť uvádzanie výrobkov na trh mimo ich oblasti *produkcie* Komisia môže delegovaným aktom prijať podmienky na stanovenie výšky pomoci udelenej na uvádzanie na trh a v prípade potreby maximálne množstvá, na ktoré sa táto pomoc môže vzťahovať.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

S cieľom podporiť uvádzanie **nespracovaných a spracovaných** výrobkov na trh **a ich dopravu** mimo ich oblasti *výroby* Komisia môže delegovaným aktom prijať podmienky na stanovenie výšky pomoci udelenej na uvádzanie na trh **a dopravu** a v prípade potreby maximálne množstvá, na ktoré sa táto pomoc môže vzťahovať.

Or. el

Odôvodnenie

Mala by sa poskytovať podpora pre dopravu nespracovaných a spracovaných poľnohospodárskych výrobkov z menších ostrovov v Egejskom mori, ktoré trpia dvojitou konkurenčnou nevýhodou z dôvodu vyšších cien surovín i následnej dopravy. Odporúčanie sa riadi argumentáciou zdôvodňujúcou ustanovenia nariadenia, ktorých cieľom je kompenzovať konkurenčnú nevýhodu vyšších nákladov dodávok surovín na ostrovy.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 60 **Georgios Papastamkos**

Návrh nariadenia **Článok 17 – odsek 1**

Text predložený Komisiou

1. Pokiaľ ide o poľnohospodárske výrobky,

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

1. Pokiaľ ide o poľnohospodárske výrobky,

na ktoré sa vzťahuje príloha I k zmluve a na ktoré sa uplatňujú jej články 107, 108 a 109, Komisia môže v súlade s článkom 108 zmluvy povoliť prevádzkovú pomoc v odvetviach výroby, spracovania **a** uvádzania týchto výrobkov na trh s cieľom zmierniť obmedzenia poľnohospodárskej výroby, ktoré sú špecifické pre menšie ostrovy z dôvodu ich izolovanosti, odľahlosti, ostrovného charakteru, malej rozlohy, podnebia, hornatého povrchu a hospodárskej závislosti od malého množstva výrobkov.

na ktoré sa vzťahuje príloha I k zmluve a na ktoré sa uplatňujú jej články 107, 108 a 109, Komisia môže v súlade s článkom 108 zmluvy povoliť prevádzkovú pomoc v odvetviach výroby, spracovania, uvádzania týchto výrobkov na trh **a ich dopravy** s cieľom zmierniť obmedzenia poľnohospodárskej výroby, ktoré sú špecifické pre menšie ostrovy z dôvodu ich izolovanosti, odľahlosti, ostrovného charakteru, malej rozlohy, podnebia, hornatého povrchu a hospodárskej závislosti od malého množstva výrobkov.

Or. el

Odôvodnenie

Mala by sa poskytovať podpora pre dopravu nespracovaných a spracovaných poľnohospodárskych výrobkov z menších ostrovov v Egejskom mori, ktoré trpia dvojitou konkurenčnou nevýhodou z dôvodu vyšších cien surovín i následnej dopravy. Odporúčanie sa riadi argumentáciou zdôvodňujúcou ustanovenia nariadenia, ktorých cieľom je kompenzovať konkurenčnú nevýhodu vyšších nákladov dodávok surovín na ostrovy.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 61 Marit Paulsen, Britta Reimers

Návrh nariadenia Článok 17 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Pokiaľ ide o poľnohospodárske výrobky, na ktoré sa vzťahuje príloha I k zmluve a na ktoré sa uplatňujú jej články 107, 108 a 109, Komisia môže v súlade s článkom 108 zmluvy povoliť prevádzkovú pomoc v odvetviach výroby, spracovania a uvádzania týchto výrobkov na trh s cieľom zmierniť obmedzenia poľnohospodárskej výroby, ktoré sú špecifické pre menšie ostrovy z dôvodu ich izolovanosti, odľahlosti, ostrovného charakteru, malej rozlohy, podnebia, hornatého povrchu a hospodárskej závislosti od malého množstva výrobkov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

1. Pokiaľ ide o poľnohospodárske výrobky, na ktoré sa vzťahuje príloha I k zmluve a na ktoré sa uplatňujú jej články 107, 108 a 109, Komisia môže v súlade s článkom 108 zmluvy povoliť prevádzkovú pomoc v odvetviach výroby, spracovania a uvádzania týchto výrobkov na trh s cieľom zmierniť obmedzenia poľnohospodárskej výroby, ktoré sú špecifické pre menšie ostrovy z dôvodu ich izolovanosti, odľahlosti, ostrovného charakteru, malej rozlohy, podnebia, hornatého povrchu a hospodárskej závislosti od malého množstva výrobkov, **ako aj ich**

vzdialenosti od trhov.

Or. en